

Innehållsförteckning

Ärende 2	2
Föredragningslista.....	2
Ärende 3 a.....	9
Ombud till IOGT-NTO:s kongress i Karlstad – 28 juni–2 juli 2017	9
Upprop och fastställande av röstlängd.....	10
Ärende 3 b	10
Stadseenlig kallelse utfärdats	10
Ärende 3 c.....	10
Fråga om kongressen är beslutsmässig.....	10
Ärende 4 a-d.....	11
Valberedningens förslag till mötespresidium	11
Ärende 5 a.....	12
Förhandlingsprogram för IOGT-NTO:s kongress i Karlstad 2017.....	12
Ärende 5 b	14
Förslag till arbetsordning vid IOGT-NTO:s kongress 2017.....	14
Möteteknisk ordlista för IOGT-NTO.....	16
Ärende 52	22
Ersättning till styrelser med flera	22
Ärende 60 a-g.....	25
Antal ledamöter i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse	25
Valberedningens förslag angående val av ledamöter i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse.....	25
Ärende 61.....	26
Valberedningens förslag – val av ledamöter till riksstyrelsen.....	26
Ärende 62	26
Valberedningens förslag – revisorer och revisorssuppleanter	26
Ärende 63	27
Valberedningsinstruktion IOGT-NTO centralt	27
Ärende 64	28
Val av valberedning.....	28

Ärende 2

Föredragningslista

vid IOGT-NTO:s kongress 28 juni-2 juli 2017 på Karlstad CCC, Tage Erlandergatan 8 A, Karlstad.

Föredragande presenteras enligt principen:

Huvudföredragande
Second
(Kansliresurs)

Ärende		Före- dragande
Mötesformalia – Häfte 1		
1.	Kongressens öppnande	Johnny M
2.	Fastställande av föredragningslista	Johnny M
3 a.	Upprop och fastställande av röstlängd	Peter M Johnny M
3 b.	Fråga om stadgeenlig kallelse utfärdats	Peter M
3 c.	Fråga om kongressen är beslutsmässig	Peter M
Val av mötespresidium – Häfte 1		
4 a.	Mötesordförande	Valbered- ningen
4 b.	Mötessekreterare	Valbered- ningen
4 c.	Röstkontrollanter	Valbered- ningen
4 d.	Protokollsjusterare	Valbered- ningen
Förhandlingsprogram, arbetsordning m.m. – Häfte 1		
5 a.	Fastställande av förhandlingsprogram	Presidium
5 b.	Fastställande av arbetsordning	
6.	Rapport angående förbundsstyrelsens val av kongressutskott	
7.	Förslag angående uttalande från kongressen	

Verksamheten 2015 och 2016 – Häfte 2

8.	Föredragning av förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse avseende åren 2015 och 2016	
9.	Behandling av IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse avseende 2016 och 2016	
10.	Behandling av IOGT-NTO-rörelsens Kursgårds och samlingslokalfond avseende 2015 och 2016	
11.	Föredragning av IOGT-NTO:s årsredovisningar avseende 2015 och 2016	
12.	Föredragning av revisorernas berättelser avseende 2015 och 2016	Revisorn
13.	Beslut om fastställande av balansräkningar och resultaträkningar för 2015 och 2016	
14.	Beslut om ansvarsfrihet för ledamöterna i förbundsstyrelsen	Presidium

Förbundsstyrelsens och Riksstyrelsens förslag – Häfte 3

FS:

Kansli:

15.	Förbundsstyrelsens förslag nr 1 – Expedition 50	
-----	---	--

Motioner – Häfte 4

FS:

Kansli:

16 a.	Motion nr 1 - Slopa distrikt bilda regioner	
16 b.	Motion nr 2 - Resursfördelning inom IOGT-NTO	
16 c.	Motion nr 3 - Ny utformning av distriktskonsulentstödet	
16 d.	Motion nr 4 - Resursfördelning inom IOGT-NTO	
16 e.	Motion nr 5 - Ny resursfördelning	
16 f.	Motion nr 6 - Bättre resursfördelning	

16 g.	Motion nr 7 – Konsulentstöd	
16 h.	Motion nr 8 – Decentralisering för tillväxt över hela landet	
16 i.	Motion nr 9 – Riktat utvecklingsstöd till distrikten	
16 j.	Motion nr 10 – Resurser till distrikt och lokalt föreningsarbete	
16 k.	Motion nr 11 – Demokrati och deltagande	
16 l.	Motion nr 12 – Omorganisation av förbundet	
16 m.	Motion nr 13 – Behåll kapitalet i distriktet (alt. regionen)	
16 n.	Motion nr 14 – Stöd eller avveckla distriktsråden	
16 o.	Motion nr 15– Konsekvensändring av stadgar	
16 p.	Motion nr 16 – Möjliggör för inlandets föreningar att överleva	
17.	Motion nr 17 – Bra arbetsledning	
18.	Motion nr 18 – En helt ny strategi för en ny strategi	
19.	Motion nr 19 – Demokratin 0 – (alkohol)kapitalet 4	
20.	Motion nr 20 – Nej till SVT 1:s alkoholreklam i samarbete med Systembolaget i programmet "Gomorra Sverige" på fredagar	
21.	Motion nr 21 - Straffbart att ansvara för barn vid berusat tillstånd	
22.	Motion nr 22 - Sveriges offentliga alkoholnorm	
23.	Motion nr 23 - Utveckla samverkan och nätverksbygge i det drogpolitiska arbetet	
24.	Motion nr 24 - Utveckla samverkan och kunskap i narkotikafrågan	
25.	Motion nr 25 - Arrangera medlemsutbildningar i cannabis	
26.	Motion nr 26 – En livsförändrande värdkedja inom IOGT-NTO	
27 a.	Motion nr 27 – För ett större och bredare IOGT-NTO	
27 b.	Motion nr 28 – Hitta nya grepp!	
28.	Motion nr 29 – Premiering	
29 a.	Motion nr 30 – Öka intresset för att bli medlem!	

29 b.	Motion nr 31 – Medlemskort - Upplevelsekort	
29 c.	Motion nr 32 – Våra medlemskort	
30.	Motion nr 33 – rörelsegemensam motion – Uppdatera medlemsregistret	
31.	Motion nr 34 – Medlemslöftet	
32.	Motion nr 35 – rörelsegemensam motion – Samverkan inom IOGT-NTO rörelsen gynnar utvecklingen av våra enskilda förbund	
33.	Motion nr 36 – rörelsegemensam motion – Mer gemenskap inom vår rörelse när vi träffas!	
34.	Motion nr 37 – Namnändring	
35.	Motion nr 38 – rörelsegemensam motion – Logga med stolthet?	
36.	Motion nr 39 – Gör IOGT-NTO:s vision bättre!	
37.	Motion nr 40 – Innebörden av IOGT-NTO:s antirasism	
38.	Motion nr 41 – Jämställdhet, kön och genus	
39.	Motion nr 42 – Utbilda mer och fler!	
40.	Motion nr 43 – Handbok i mötesdemokrati	
41.	Motion nr 44 – Du kan göra skillnad	
42.	Motion nr 45 – Hjälpa till föreningarna	
43.	Motion nr 46 – Stim-avgiften	
44.	Motion nr 47 – Nya grupper – ny profil – nya metoder	
45.	Motion nr 48 – Godtemplaredricka	
46.	Motion nr 49 – För ett modernt digitalt IOGT-NTO	
Förbundsstyrelsens och Riksstyrelsens förslag – Häfte 3 FS: Kansli:		
47.	Förbundsstyrelsens förslag nr 2 – Mål och verksamhetsinriktning 2018–2019	

Motioner – Häfte 4		
FS:		
Kansli:		
48 a.	Motion nr 50 - Familjemedlemskap	
48 b.	Motion nr 51 - Höjning av medlemsavgiften	
49.	Motion nr 52 - Tidpunkt för betalning av medlemsavgift	
Förbundsstyrelsens och Riksstyrelsens förslag – Häfte 3		
FS:		
Kansli:		
50.	Förbundsstyrelsens förslag nr 3 – Medlemsavgift och aviseringsperiod	
Motioner – Häfte 4		
FS:		
Kansli:		
51.	Motion nr 53 - Ge pengarna till verksamheten!	
Val – Häfte 1		
52.	Valberedningens förslag angående ersättning till styrelser med flera	Valberedningen
Förbundsstyrelsens och Riksstyrelsens förslag – Häfte 3		
FS:		
Kansli:		
53.	Förbundsstyrelsens förslag nr 4 - Rambudget för IOGT-NTO 2018–2019	
Motioner – Häfte 4		
FS:		
Kansli:		
54.	Motion nr 54 - Att räknas som medlem i IOGT-NTO	

Förbundsstyrelsens och Riksstyrelsens förslag – Häfte 3

FS:

Kansli:

55.	Förbundsstyrelsens förslag nr 5 - Revidering av stadgar	
56.	Riksstyrelsens förslag nr 1 - Revidering av stadgar	

Motioner – Häfte 4

FS:

Kansli:

57.	Motion nr 55 - Ett mer transparent valberedningsarbete inom IOGT-NTO	
58.	Motion nr 56 - FS storlek	
59.	Motion nr 57 – Nominering till förbundsstyrelsen	

Val – Häfte 1

60 a.	Beslut om antal ledamöter i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse	Valberedningen
60 b.	Ordförande	Valberedningen
60 c.	Vice ordförande	Valberedningen
60 d.	Sekreterare	Valberedningen
60 e.	Kassör	Valberedningen
60 f.	Studieledare	Valberedningen
60 g.	Ledamöter	Valberedningen
61.	Val av två ledamöter till riksstyrelsen	Valberedningen
62.	Val av <ul style="list-style-type: none">• två revisorer• två revisorssuppleanter	Valberedningen
63.	Valberedningsinstruktion	
64.	Val av valberedning	Distriktsordförande

Förbundsstyrelsens och Riksstyrelsens förslag – Häfte 3

FS:

Kansli:

65.	Riksstyrelsens förslag nr 2 - Kongress 2021	
66.	Avslutning	

Ärende 3 a

Ombud till IOGT-NTO:s kongress i Karlstad – 28 juni– 2 juli 2017

Stockholm 7	Blekinge 3	Västmanland 3
Ulrike Deppert	Leif Ottosson	Bo Axelsson
Magnus Danielson	Emanuel Norén	Sven-Erik Alfredsson
Virre Annergård		Ann-Sofi Dahlgren
Margita Lopez Romero		
Marita Normansdotter	Skåne 5	Dalarna 5
Eva Åhlström	Per Wihlborg	Kent Wiklund
Maainikki Yvon Pellikka	Aage Kilsand	Christer Juhlin
	David Svensson	Ulf Eriksson
Uppsala 4	Ingrid Jägerhed	Afaf Joumaa
Niklas Christerson	Liselott Rehnstad	Gun Eriksson
Emma Laursen		
Christine Nordenstam	Halland 4	Gävleborg 5
Mohammed Abdi Osman	Birgitta Svensson	Anita van den Bosch
	Ulf Johansson	Marie Svensson
Södermanland 4	Monica Lundberg	Jan Söderström
Leif Karlsson	Lena Bäckman	Britt-Marie Johansson
Håkan Andersson		Brita Dixelius
Lul Musa	Göteborg- och Bohus 5	
Ann-Charlotte Andersson	Kenneth Eriksson	Västernorrland 6
	Ulla-Stina Holm	Margit Ulander
Östergötland 4	Hans Jakobsson	Börje Tjärnström
Jan-Ove Ragnarsson	Maria Kornevik-Jakobsson	Ulla Thelin
Camilla Albrektsson	Inger Linde	Gunilla Lindskog
Peter Olsson		Ruby Ottosson
Samira Osman	Älvsborg 5	Börje Wasserman
	Ingemar Hultin	
Jönköping 5	Björn Lanefelt	Jämtland 4
Lars Larsson	Ulf Dalevik	Björn Karlsson
Gunvor Nygren	Ingegärd Wiking	Ingela Sjöberg
Gisela Nilsson	Jessica Rembeck	Gunnar Dovner
Jim Gustafsson		Kjerstin Bengtsson
Samir Jusicic	Skaraborg 4	
	Rebecca Åblad	Västerbotten 5
Kronoberg 4	Marie Post	Monica Holmström
Margaretha Enermo	Ann-Marie Olsson	Curt Backteman
Per-Elof Johansson	Margareta Karlsson	Richard Östmark
Abdi Mohammed		Maria Gripenhoftner
Lars-Ove Kärehed	Värmland 4	Mats Lundström
	Monica Ståhl	
Kalmar 4	Johnny Boström	Norrbottn 4
Viveca Aldebert	Leif Spännar	Peter Bergström
Jenny Larsson	Stig Håkangård	Gunilla Granqvist
Karl Ferling		Jimmy Stenman
Åke Petersson	Örebro 4	Sven-Ola Andersson
	Jerry Wallh	
Gotland 2	Marine Diedrichsen	
Barbro Hällbom	Carina Eriksson	
Rune Malmros	Magnus Lagergren	

Upprop och fastställande av röstlängd

Antalet ombud från distrikten ska vara 100. Förbundet har i cirkulär 2017-01-24 meddelat distrikten fördelningen av antalet mandat i relation till medlemstalen. Röstlängden omfattar 100 ombud från distrikten.

Kongressen föreslås besluta

att fastställa röstlängden till röstberättigade.

Ärende 3 b

Stadgeenlig kallelse utfärdats

Förbundsstyrelsen ska enligt stadgarna kalla till kongress senast fyra månader innan kongressen öppnas. Kallelsen fanns med i utskicket Föreningsutskick januari 2017.

Dessutom publicerades kallelsen i Accent nummer 1, som kom ut den februari. Information om datum för motionsstopp publicerades i Accent nummer 1, som kom ut i februari.

Kongressen föreslås besluta

att anse kongressen stadgeenligt kallad.

Ärende 3 c

Fråga om kongressen är beslutsmässig

Enligt stadgarnas krav i § 2:2, ska antalet närvarande ombud överstiga minst hälften av alla anmälda ombud för att kongressen ska vara beslutsmässig.

Kongressen föreslås besluta

att

Ärende 4 a-d

Valberedningens förslag till mötespresidium

VB föreslår kongressen besluta

att till mötesordförande välja
Åsa Hagelstedt, Stockholm
Anders Häregård, Stockholm
Robert Damberg, Vreta Kloster
Elin Lundgren, Gävle

att till mötessekreterare välja
Jenny Tapper, Uppsala
Magnus Andersson, Uppsala
Mikaela Bexar, Solna
Camilla Berner, Hägersten
Tobias Wallin, Uppsala

att till röstkontrollanter välja

att till protokollsjusterare välja

Ärende 5 a

Förhandlingsprogram för IOGT-NTO:s kongress i Karlstad 2017

Onsdag 28 juni

14.00–16.00	Inledning och föredragning Expedition 50
16.00–16.30	Fika
16.30–18.00	Ombudsskola
19.00	Invigningsfest

Torsdag 29 juni

08.30–09.00	Kongressens invigning
09.00–10.00	Förhandlingar
10.00–10.30	Fika
10.30–11.30	Torg – verksamheten 2015-2016
11.30–12.00	Förhandlingar
12.00–13.30	Lunch
13.30–15.00	Torg – motioner 18-57
15.00–15.30	Fika
15.30–17.30	Beredningsgrupper med fokus på Expedition 50
17.30	Förhandlingarna ajourneras

Fredag 30 juni

08.30	Förhandlingarna återupptas
8.30	Parentation
08.30–10.00	Förhandlingar
10.00–10.30	Fika
10.30–11.00	Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström
11.15–12.00	Förhandlingar
12.00–13.30	Lunch
13.30–15.00	Förhandlingar
15.00–15.30	Fika
15.30–17.30	Förhandlingar
17.30	Förhandlingarna ajourneras
19.00–21.00	Reservtid förhandlingar

Lördag 1 juli

08.30	Förhandlingarna återupptas
08.30–10.00	Seminarium Medlemslöftet
10.00–10.30	Fika
10.30–12.00	Förhandlingar
12.00–13.30	Lunch
13.30–15.00	Förhandlingar
15.00–15.30	Fika
15.30–17.30	Förhandlingar
17.30	Förhandlingarna ajourneras
19.00	Avslutningsfest

Söndag 2 juli

08.30–10.00	Förhandlingar
10.00–10.30	Fika
10.30–11.30	Förhandlingar
11.30–12.45	Val och avtackning
12.45–13.00	Kongressen avslutas

Ärende 5 b

Förslag till arbetsordning vid IOGT-NTO:s kongress 2017

1. Varje medlem i IOGT-NTO-rörelsen har rätt att närvara på kongressen. Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen har rätt att tala på kongressen. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande. Ordet begärs skriftligt eller genom att räkka upp röstkortet. IOGT-NTO:s kongress använder sig av varvade talarlistor. Talare som begär ordet för första gången i en punkt går före andra som talat tidigare. Vill man inte gå upp i talarstolen kan man skriftligt lämna in sin ståndpunkt till presidiet som läser upp detta.
2. IOGT-NTO:s kongress strävar efter jämställd talartid och har en talarbegränsning på 2 minuter per inlägg, undantaget föredragande samt hälsning/tal av gäster. Det står kongressen fritt att justera talarbegränsning löpande under kongressen.
3. Varje ombud och ledamot av förbundsstyrelsen samt riksstyrelsen har rätt att lägga förslag. Alla förslag, inklusive tilläggs- och ändringsförslag, ska lämnas skriftligt.
4. Varje ombud har ett grönt kort som hålls upp om ombudet håller med den aktuella talaren. På detta sätt synliggörs opinionen i ombuds församlingen, vilket effektiviserar mötet.
5. Verksamhetsberättelsen och motioner behandlas vid ett särskilt torg. Syftet är att hitta en effektiv och demokratisk mötesform som ger tid till de frågor som kräver tid. Under torget har ombuden möjlighet att bifalla förbundsstyrelsens förslag eller motionärens förslag (vid de tillfällen de står mot varandra) alternativt nya tilläggsförslag som ombuden själva kompletterat med. Efter torget sammanställs protokoll med samtliga förslag och med en tydlig bild över vilka förslag som fått flest bifall. Därefter kan kongressen besluta om motioner i klump utan diskussion i plena. Kongressen avgör vilka övriga motioner som kräver diskussion i plena.
6. Föredragning i plena av ärenden sker enligt följande: Först förslagslägganden, därefter yttrande från sammankallande av aktuell beredningsgrupp. Dokumentation från beredningsgrupperna ges ut snarast möjligt och kort tid för ytterligare inläsning ges inför varje dag. Motioner anses föredragna genom motionstorget.
7. Varje ombud har rösträtt. Förbundsstyrelsen har ingen rösträtt. Omröstning sker i första hand genom acklamation, det vill säga ja-rop. I omröstningen ställer mötesordföranden två alternativ mot varandra och det förslag som får det största antalet ja-rop vinner. Misstänker ett ombud att mötesordföranden misstolkat antalet ja-rop kan ombud ropa "votering" innan dess att klubban har hunnit falla. Då genomförs en försöksvotering genom handuppräkning av röstkort. Vill ombuden begära rösträkning görs detta genom att ropa "votering" ytterligare en gång. Av pedagogiska skäl är förbundsstyrelsens förslag alltid huvudförslag.
8. Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

9. Val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal avgör lotten. En röst på fler eller färre personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.
10. Distriktsordföranden utser personer till en nomineringskommitté som i sin tur har i uppdrag att bereda val av valberedning.
11. Kongressen avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

Mötesteknisk ordlista för IOGT-NTO

Acklamation Det vanligaste sättet att fatta beslut på, genom ja-rop. Man ropar aldrig nej. Om man är mot förslaget är man tyst, och ropar bara ja på det förslag som man stödjer. Jämför Votering.

Absolut majoritet Mer än hälften av rösterna. Jämför Majoritet.

Adjungera Låta utomstående personer, till exempel experter, vara närvarande vid styrelse- eller kommittésammanträde. De har då yttrande- och förslagsrätt, men inte rösträtt. Adjungeringen kan gälla visst sammanträde, del av sådant eller viss tid. Beslut om adjungeringen fattas av styrelsen eller kommittén.

Ajournera Uppskjuta ett möte till senare tidpunkt. Ajourneringen kan bestämmas till tio minuter, en timme, en dag, en vecka etcetera. När mötet återupptas är det formellt samma möte som fortsätter, även om det inte är samma personer som är närvarande vid båda tillfällena.

Ansvar Styrelsen i en förening har ansvar för att verksamheten i föreningen/organisationen löper enligt stadgarna. Ansvaret är kollektivt. Ansvarsfrihet lämnas på revisorernas förslag av årsmötet/kongressen.

Ansvarsfrihet En styrelse beviljas ansvarsfrihet av årsmötet/kongressen sedan mötesdeltagarna tagit del av styrelsens och revisorernas berättelser och därefter haft tillfälle till en fri och öppen debatt i frågan. Ansvarsfrihet beviljas en styrelse som har utfört sitt arbete utan allvarliga förseelser. Det innebär att styrelseledamöterna inte senare kan ställas till ansvar för något som hänt under det år de beviljats ansvarsfrihet för.

Arbetsplan Plan för hur föreningen/organisationen ska arbeta under det närmaste året/åren. För IOGT-NTO-förbundet kallas den Mål och verksamhetsinriktning.

Att-sats Kärnan, själva kravet, i ett yrkande, en motion eller proposition, skrivs oftast i formen av en att-sats, en mening som inleds med ordet *att*. Oftast inleds motionen med en resonerande brödtext. Att-satsen är förslaget till beslut.

Avslag Förkastande av yrkande, motion eller proposition.

Beslut Avgörande i en fråga som ett möte träffar enhälligt eller med majoritet. Ordförande frågar särskilt om ett beslut kan fattas.

Beslutsför Se Beslutsmässig.

Beslutsgång Sätt att fatta beslut på. Vanligen försöker man först fatta beslut med acklamation, går inte detta görs en försöksvotering (öppen omröstning). Om inte heller detta är möjligt tillämpas votering (sluten omröstning).

Beslutsmässig Rätt att fatta beslut. Kongressen är beslutsmässig när efter stadgeenlig kallelse minst hälften av antalet anmälda ombud är närvarande, dock minst 50 ombud. Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när efter stadgeenlig kallelse minst hälften av antalet anmälda ombud är närvarande. Föreningsårsmöte och annat föreningsmöte är beslutsmässigt när minst fem medlemmar i föreningen är närvarande. En föreningsstyrelse är beslutsmässig då minst hälften av ledamöterna är närvarande.

Besvara En motion anses besvarad om man anser att kraven som ställs i densamma redan är tillgodosedda.

Bifall Accepterande, godkännande av yrkande, motion, eller proposition. Motsatsen kallas avslag.

Bordläggning Beslut att uppskjuta ett ärende till ett senare tillfälle.

Dagordning Inom IOGT-NTO använder man begreppet dagordning för det tidsschema efter vilket en sammankomst ska arbeta. Där anges mellan vilka tider det är plenum och när det är avbrott för rast. I många andra organisationer använder man begreppet som likställt med Föredragningslista.

Enkel majoritet Mer än hälften av rösterna. Jämför Majoritet.

Firmatecknare Person som har rätt att teckna avtal, eller till exempel göra utbetalningar i föreningens, organisationens eller bolagets namn.

Fyllnadsval Tillsättande av styrelsepost efter någon förtroendevald som avgått innan mandatperioden löpt ut.

Föredragningslista Förteckning över ärenden som ska behandlas vid en sammankomst. Föredragningslista föreslås av styrelse och fastställs av mötet. Jämför Dagordning.

Lokalförening IOGT-NTO är uppdelat i distrikt, som i sin tur är uppdelade i lokalföreningar. Ibland förekommer även kretsar, som motsvarar en kommun geografiskt. De flesta medlemmar tillhör en lokalförening, men det finns även direktanslutna medlemmar.

Förslagsrätt Rätt att komma med förslag till föreningsmöte, distriktsårsmöte eller kongress. Kallas även yrkanderätt. Alla IOGT-NTO-medlemmar har förslagsrätt till årsmöte inom sin förening, sin distriktsorganisation och till kongressen genom att skriva motioner i förväg. På föreningsårsmötet har lokalföreningens medlemmar förslagsrätt. På distriktsårsmötet har valda ombud, distriktsstyrelseledamöter och föredragande revisor förslagsrätt. På kongressen har valda ombud, förbundsstyrelseledamöter och föredragande revisor förslagsrätt.

Försöksvotering Brukar göras sedan votering begärts för att man ska slippa sluten omröstning som är mer omständlig. Försöksvotering sker i regel med handuppräknning.

Förtroendevalda Av årsmötet eller kongressen utsedda personer (till exempel styrelseledamöter och ordförande).

Huvudförslag Se Kontrapositionsvotering.

I förening med Tillsammans med. Kassören har till exempel ibland endast tillåtelse att teckna firman (föreningen) i förening med ordföranden. Båda måste då skriva under för att avtal etcetera ska gälla.

Justering Kontroll av att mötesprotokollet är riktigt, det vill säga att det överensstämmer med vad som verkligen beslutades. Justering sker genom ordföranden och av mötet utsedda justerare, som på mötets vägnar intygar att protokollet är riktigt. Vanligen signerar justerarna med sina initialer på varje sida, och med hela namnteckningen på sista sidan i protokollet. Detta för att ingen sida ska kunna bytas ut i efterhand. Justering ersätter protokollsuppläsning. Protokollet är inte giltigt förrän efter justering.

Justerare Person som kontrollerar att mötesprotokollet är riktigt, det vill säga att det överensstämmer med vad som verkligen beslutades. Ett protokoll är inte giltigt förrän efter att det justerats.

Jämkning Sammanförande av två likartade yrkanden till ett. Kan föreslås av ordförande, men måste godkännas av dem som gjort yrkandena.

Kallelse Meddelande till medlemmarna om tid och plats för möte. För årsmöte och kongress stadgeregleras när kallelsen senast måste vara medlemmarna tillhanda. Styrelsen har rätt att kalla till möte på eget initiativ eller då en grupp av medlemmarna så begär.

Kongress IOGT-NTO:s högsta beslutande organ. Sker vartannat år.

Konsensus När mötet är helt enigt om ett beslut, det vill säga alla tycker detsamma i en fråga.

Konstituering Fördelning av olika uppdrag inom en styrelse. Ibland väljer man bara ordförande för sig på årsmötet, medan övriga poster fördelas inom styrelsen (till exempel vice ordförande, sekreterare, kassör).

Kontrapositionsvotering Voteringar som görs för att få fram ett motförslag till huvudförslaget i huvudvoteringen. Två av förslagen ställs mot varandra åt gången tills ett enda förslag är kvar. Detta förslag ställs mot huvudförslaget, som alltid är kongressutskottets yttranden på kongressen. Propositionsordningen måste fastställas av mötet.

Kontrareplik Kort inlägg av person som tidigare haft talan och som har bemötts av en replik.

Kvalificerad majoritet Minst 2/3 av de avgivna rösterna. Jämför Majoritet.

Lägga något till handlingarna Innebär att ärendet noteras i protokollet utan att vidare beslut tas i frågan. Föregående mötes protokoll och rapporter är exempel på dokument/ärenden som oftast endast läggs till handlingarna.

Majoritet Flertalet vid en omröstning. Majoritet kan vara enkel (relativ), det vill säga omfatta det förslag som har fått fler röster än övriga förslag, eller absolut majoritet, då det krävs flertalet av det sammanlagda antalet avgivna röster, eller kvalificerad, då det krävs 2/3 av de avgivna rösterna. Om det inte särskilt anges i stadgarna, fattas beslut med enkel majoritet.

Mandatperiod Tidsperiod som förtroendevald (till exempel ordförande, styrelseledamot) väljs för, ofta ett eller två år.

Minoritet Mindre antal röster vid omröstning.

Motion Skriftligt förslag till årsmötet eller kongressen från enskild person eller grupp av personer.

Nominering Förslag på personer till förtroendeposter, som till exempel ordförande eller styrelseledamot.

Omedelbar justering Om det är bråttom med att ett beslut ska börja gälla kan man besluta om att paragrafen är omedelbart justerad. Då behöver man inte vänta på att hela protokollet har skrivits ut och justerats för just den paragrafen. Detta är vanligt för att till exempel utse firmatecknare i en nyutsedd styrelse.

Omröstning Omröstning kan vara öppen, genom till exempel handuppräckning, eller sluten, till exempel med hjälp av röstsedlar. Sluten omröstning sker alltid vid personval.

Ordförande Person som av till exempel föreningsårsmöte har utsetts att leda en förening. Ordförande ska skiljas från mötesordförande, som är en person som endast utsetts att leda ett möte.

Ordningsfråga Fråga som handlar om hur mötet genomförs, exempelvis yrkande om streck i debatten, ajournering för lunch, sakupplysning eller propositionsordning. En ordningsfråga går före talarna i talarlistan.

Paragraf Man brukar dela in protokollet i paragrafer, det vill säga olika delar som behandlar ett ärende var.

Plenum Förhandlingar i plenum innebär att alla röstberättigade samlas i kongressalen för att fatta beslut.

Presidium De som leder ett större möte. Består ofta av ordförande, vice ordförande, sekreterare och vice sekreterare.

Propositionsordning Den ordning i vilka framförda förslag ställs under beslut. Ordningen föreslås av ordföranden och fastställs av mötet. Jämför Kontrapositionsvotering.

Protokoll Skriftlig handling, förd av sekreterare, som är en redogörelse för vad som skett under ett möte. Vanligtvis antecknas endast frågans innehåll samt beslut (beslutsprotokoll). Någon gång kan även diskussionen refereras (diskussionsprotokoll). Protokollet måste justeras för att bli giltigt.

Remiss Överlämnande av ärende till någon instans, till exempel styrelse, för utredning eller kommentar. Kan också betyda själva resultatet av en utredning. Jämför Återremiss.

Replik Kort inlägg av person som känner sig personligt angripen från talarstolen. Kallas även genmäle. Replik bryter talarlistan. Se Kontrareplik.

Reservation Kan anmälas i samband med beslut och innebär att man tydligt vill markera att man tar avstånd från beslutet. Reservation kan vara blank eller motiverad. Reservation ska tas till protokollet. En annan form av reservation är att anmäla och få antecknat att man inte deltagit i beslutet.

Revision Granskning av styrelsens förvaltning. Granskningen omfattar främst den ekonomiska förvaltningen, men även verksamheterna i övrigt, så kallad sakrevision. Revisionen görs av revisorer som väljs av årsmötet.

Revisionsberättelse Redogörelse över den granskning som revisorerna har gjort. Berättelsen lämnas till årsmöte med bland annat förslag om ansvarsfrihet för styrelsen.

Revisor Person som har valts att granska styrelsens förvaltning. Se Revision.

Röstlängd Förteckning över de röstberättigade på årsmötet eller kongressen. Endast de personer som finns med i röstlängden har rösträtt och därmed möjlighet att fatta beslut på årsmötet eller kongressen.

Rösträknare De personer som utses vid ett möte för att räkna samman de avgivna rösterna vid eventuell försöksvotering eller slutna omröstning (votering).

Rösträkning Räkning av rösterna vid försöksvotering eller slutna omröstning (votering).

Rösträtt Rätt att rösta på föreningsmöte, distriktsårsmöte eller kongress. Alla IOGT-NTO-medlemmar har rösträtt på årsmöte inom sin förening. Valda ombud från lokalföreningarna, samt distriktsstyrelse och föredragande revisor har rösträtt på sitt distriktsårsmöte. Valda ombud från distrikten samt förbundsstyrelse och föredragande revisor har rösträtt på kongressen.

Sakupplysning Upplysning som kan vara till nytta för de närvarande vid ett möte. En sakupplysning går före i talarlistan.

Stadgar Handling som fastställer under vilka former en förening ska arbeta. Stadgarna ska finnas tillgängliga för varje medlem. Stadgarna kan ändras genom samstämmiga beslut på två kongresser eller genom beslut med två tredjedels majoritet på en ordinarie kongress. En stadgeändring som rör förhållande till annat förbund inom IOGT-NTO-rörelsen kan endast göras genom samstämmiga kongressbeslut av alla förbund som stadgeändringen berör.

Streck i debatten Om man anser att det pratats nog i en fråga kan streck i debatten begäras. Ordföranden tar då upp denna fråga, och om mötet bifaller detta avslutas debatten efter att alla yrkanden och talarlistan justerats, det vill säga alla som har yrkanden får presentera dem och därefter får alla som så önskar sätta upp sig på talarlistan. Därefter sätts streck i debatten, det vill säga ingen ytterligare får sätta upp sig på talarlistan.

Styrelse De personer som har utsetts av årsmötet att handlägga en förenings angelägenheter mellan föreningsmötena.

Suppleant Ersättare i styrelser, kommittéer etcetera. Suppleant inträder för ordinarie ledamot då denne har förhinder. I många föreningar kallas suppleanterna till alla sammanträden och har då yttrande- och förslagsrätt, men inte rösträtt. Då suppleanten ersätter någon i styrelsen har de däremot även rösträtt. I vissa fall är suppleanten personlig och inträder endast i stället för viss ledamot. Det är dock inte nödvändigt att välja suppleanter till en styrelse, och det blir allt vanligare att inte göra det. IOGT-NTO:s förbundsstyrelse har till exempel inte suppleanter.

Talarlista Lista, som förs av mötesordförande, över dem som begärt ordet under ett möte. Talarlistan får inte brytas av andra inlägg än korta repliker eller diskussion i ordningsfråga.

Teckna förening Innebär att skriva under något i föreningens namn, det vill säga att vara föreningens firmatecknare.

Tidsbegränsning Maximitid för anförandenas längd. Kan beslutas av möte vid längre debatter.

Tilläggsyrkande Kompletterande yrkande till annat yrkande i debatt.

Valberedning Kommitté, i regel utsedd av årsmötet/kongressen, för utarbetande av förslag till val av styrelseledamöter, revisorer och ibland även kommittéer vid kommande årsmöte/kongress.

Verksamhetsplan Se Arbetsplan.

Verksamhetsberättelse Redogörelse från styrelse över viktigare händelser under det gångna året. Underställs årsmötet eller kongressen för godkännande.

Votering Räkning av rösterna. Ska alltid göras då någon begär det. Då votering begärs görs först en så kallad försöksvotering genom handuppräckning. Begärs votering även efter detta sker voteringen (sluten omröstning). Vid lika röstetal vid personval skiljer lotten. Jämför Acklamation.

Yrkande Förslag.

Yttrande Styrelsens eller ett utskotts utlåtande över exempelvis en motion.

Yttranderätt Möjlighet att yttra sig på föreningsmöte eller kongress, som regleras i stadgarna. Alla medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen har rätt att yttra sig på kongressen, även om de inte är valda ombud. Alla medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen har rätt att yttra sig på föreningsmöte, även om de inte är medlemmar i just den lokalföreningen. Jämför Förslagsrätt och Rösträtt.

Årsberättelse Se Verksamhetsberättelse.

Årsmöte Det årliga mötet som är en förenings, krets eller distrikts högsta beslutande organ. På nationell nivå heter det kongress inom IOGT-NTO. På årsmötet diskuteras styrelsens och revisorernas skriftliga berättelser och eventuella motioner, och en ny styrelse väljs.

Återremiss Ett utrett förslag återförvisas för ytterligare utredning.

Ärende 52

Ersättning till styrelser med flera

Valberedningen tror att det är dags att se över arvodena inom IOGT-NTO och vilka principer som de ska vila på. Valberedningen har tagit del av motioner, förbundsstyrelsens diskussioner i frågan samt fört egna diskussioner. Valberedningen anser dock att ett nytt arvodessystem kräver en ordentlig genomgång, både om grunderna för arvodering samt ordentliga konsekvensanalyser av olika förslag. Därför välkomnar valberedningen en öppen diskussion om arvoden. För att landa i ett genomtänkt förslag föreslås att den kommande valberedningen får i uppdrag att se över nivåerna och presentera detta förslag i god tid före nästa kongress. På så vis har även personerna som föreslås till nästkommande förbundsstyrelse en möjlighet att veta vilka arvoden som kommer att föreslås kongressen.

Mot bakgrund av detta föreslår valberedningen ingen förändring i arvodena för kommande kongressperiod.

VB föreslår kongressen besluta

- att valberedning får i uppdrag: att utreda nivåerna på arvodena för förbundsstyrelsen samt
- att redovisa detta förslag senast 1 år före kongressen.

Arvoderingsprinciper för förbundsordförande (FO) och vice förbundsordförande (vice FO)

VB föreslår kongressen besluta

- att FO och vice FO arvoderas tillsammans till en tjänstgöringsnivå motsvarande högst 1,5 heltid,
- att arvodet för FO motsvarande en heltid uppgår till 15 inkomstbasbelopp,
- att arvodet för vice FO motsvarande en heltid uppgår till 12 inkomstbasbelopp. I situationer där vice FO har en extern heltidstjänst eller av annan anledning inte kan/vill arbeta hel- eller deltid som vice ordförande, utgår ett arvode med 2,5 inkomstbasbelopp per år,
- att valberedningen fastställer i avtal alla övriga med uppdragen tillämpliga villkor och förmåner,
- att arvode och löneutfyllnad vid hel- eller deltidsarbete medför rätt till pension,
- att IOGT-NTO svarar för pensionskostnaden relaterad till av IOGT-NTO utbetalda ersättningar samt

- att om FO och/eller vice FO vid kommande kongress inte nomineras av valberedningen, inte återväljs av kongressen eller själv väljer att inte kandidera som FO respektive vice FO för ytterligare en kongressperiod, ska en garanti om övergångsarvode gälla enligt följande: Arvodet varar i ytterligare sex månader med avräkning för eventuell annan inkomst/arvode.

Valberedningens förslag till arvoderingsprinciper för ledamöter i arbetsutskott (AU) och förbundsstyrelse samt för revisorer

VB föreslår kongressen besluta

- att arvode till kassören utgår med 2,5 inkomstbasbelopp per år,
- att arvode till AU-ledamot som inte är ordförande, vice ordförande eller kassör, utgår med ett (1) inkomstbasbelopp per år och person,
- att arvoden till förbundsstyrelsens övriga förtroendevalda ledamöter utgår med en tredjedels (1/3) inkomstbasbelopp per år och person samt
- att arvode till förbundets kongressvalda revisorer utgår med en tredjedels (1/3) inkomstbasbelopp per år och person.

Olika villkor

VB föreslår kongressen besluta

- att för resevillkor och traktamentsersättningar ska tillämpas det för förbundets personal gällande avtalet, dock att ersättning för körning med egen bil ska utgå med samma belopp som, enligt inkomstskattelagens 12 kap. 5 §, får dras av för tjänsteresor med egen bil,
- att närvarande styrelseledamot har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst för den del av styrelsemöte, inklusive restid, som inkräktar på ledamots arbetstid,
- att styrelseledamot kan, efter AU:s/styrelsens godkännande, få ersättning för förlorad arbetsförtjänst i samband med förrättning upp till ett sammanlagt belopp om ett halvt inkomstbasbelopp per år och person,
- att styrelseledamot som är anställd får ersättning enligt intyg om förlorad arbetsförtjänst från arbetsgivaren.
- att styrelseledamot som bedriver näringsverksamhet får ersättning enligt anmäld sjukpenninggrundande inkomst.
- att i samtliga ovanstående arvoden ska kostnadsersättning för telefon, porto, papper och dylikt anses ingå,
- att med inkomstbasbelopp enligt ovanstående avses av regeringen fastställt inkomstbasbelopp för aktuellt år samt

att valberedningen tolkar vid behov arvoderingsprinciperna mellan kongresserna.

Upplysningar: Inkomstbasbeloppet för 2017 är 61 500 kronor. Bilersättning är förnärvarande 18,50 kronor per mil.

Ärende 60 a-g

Antal ledamöter i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse

VU föreslår kongressen besluta

- att antalet ledamöter i styrelsen ska vara tio samt
- att samtliga väljs som ledamöter och inga ersättare väljs.

Valberedningens förslag angående val av ledamöter i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse

VB föreslår kongressen besluta

- att till ordförande välja
Johnny Mostacero, Halmstad omval
- att till vice ordförande välja
Andrine Winther, Ingarö omval
- att till sekreterare välja
Erik Winnfors Wannberg, Örebro nyval
- att till kassör välja
Eva Blomqvist, Karlskoga nyval
- att till studieledare välja
Lina Boberg, Uppsala nyval
- att till ledamöter välja
Carl-Åke Andersson, Nyköping omval
Lena Borgs, Hedemora omval
Oskar Jalkevik, Stockholm omval
Arne Larsson, Trosa nyval
Barbara Wennerstrand, Norrköping nyval

Ärende 61

Valberedningens förslag – val av ledamöter till riksstyrelsen

VB föreslår kongressen besluta

att	till ledamöter välja	
	Johnny Mostacero, Halmstad	omval
	Andrine Winther, Ingarö	nyval

Ärende 62

Valberedningens förslag – revisorer och revisorssuppleanter

VB föreslår kongressen besluta

att	till revisorer välja	
	Kjerstin Bengtsson, Östersund	omval
	Thomas Thomasson, Stånga	omval
att	till revisorssuppleanter välja	
	Marianne Hallbert, Göteborg	omval
	Rolf Vestman, Stockholm	omval

Ärende 63

Valberedningsinstruktion IOGT-NTO centralt

IOGT-NTO:s valberedning väljs vid kongressen vartannat år. Valberedningen ska bestå av sju ledamöter med sammantaget goda kunskaper om IOGT-NTO som organisation och förutsättningar samt med ett brett nätverk inom organisationen. Vid varje kongress väljs halva valberedningen för två mandatperioder.

Valberedningen bereder val av presidium, förbundsstyrelse, inklusive ordförande, vice ordförande, sekreterare, kassör och studieledare, samt revisorer och revisorsersättare. Valberedningen ger också förslag på arvodering och andra ersättningar.

Valberedningen bereder också val av två representanter till Riksstyrelsen. Dessa två personer blir också ledamöter i IOGT-NTO-rörelsen ideell förening samt stiftelsen IOGT-NTO-rörelsens internationella institut. Minst en av dessa bör därför ha eller vilja införskaffa sig kunskaper om insamling och internationellt biståndsarbete.

Valberedningen arbetar enligt följande vägledande principer:

- *Transparens/öppenhet* – arbetet ska präglas av öppenhet och insyn, genom att valberedningen ska kunna redogöra för sitt tillvägagångsätt och arbetsprocessens gång, men också av att interna överläggningar och bedömningar ska vara förtroliga.
- *Mångfald/bredd/strategi* – Valberedningen ska i sin beredning av valen verka för att sammansättningen av förbundsstyrelsen präglas av en bredd gällande erfarenheter och kompetens samt ett strategiskt arbetssätt.
- *Proaktiv/uppsökande* – Även om valberedningen fått uppdrag av kongressen att bereda valen finns möjlighet för medlemmar att till ett av valberedningen bestämt sista datum nominera lämpliga kandidater till samtliga uppdrag. Personer som nomineras bör vara tillfrågade.
- *Sekretess/jäv* – de som ingår i valberedningen får inte obehörigen röja vad de i denna egenskap i förtroende fått kännedom om, och får inte heller delta i beslut eller beredning i de delar där jäv föreligger. Som underlag för jäv gäller av förbundsstyrelse fattade rekommendationer för jäv och intressekonflikter.

Ärende 64

Val av valberedning

Distriktsordföranden föreslår kongressen besluta

att till ledamöter för två kongressperioder välja

att till protokollet notera att följande ledamöter valdes för två kongressperioder vid kongressen 2015

Joakim Löfbom, Skellefteå

Anna Ringnér, Östersund

Salam Kaskas

att till sammankallande välja